

Roczny Plan Działania na rok: 2023

Tytuł lub zakres projektu: Opracowanie koncepcji i odbiór e-materiałów edukacyjnych wspierających włączenie się uczniów przybywających do Polski do polskiego systemu oświaty

Wersja fiszki: 1

Numer i data uchwały Komitetu Monitorującego (jeśli dotyczy): nr 14 z 15 marca 2023 roku

Informacje o instytucji opracowującej fiszkę:

Numer i nazwa Priorytetu: 1 - Umiejętności

Instytucja: Ministerstwo Edukacji i Nauki

Dane kontaktowe osoby (osób) do kontaktów roboczych (imię i nazwisko, e-mail, nr telefonu): Rafał Lawenda, rafal.lawenda@mein.gov.pl, 22 34 74 374

Numer i nazwa działania FERS: Działanie 01.04, Rozwój systemu edukacji

Fiszka projektu wybieranego w sposób niekonkurencyjny

Podstawowe informacje o projekcie:

Typ/typy projektów FERS: Cyfryzacja w edukacji

Podmiot, który będzie wnioskodawcą: Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą

Uzasadnienie wyboru projektu w sposób niekonkurencyjny oraz wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą:

Ze względu na znaczny napływ osób z Ukrainy spowodowany rosyjską inwazją na ten kraj i związany z tym wzrost liczby ukraińskich dzieci w polskich szkołach, kwestia włączenia obcokrajowców w polski system oświaty jest istotnym wyzwaniem dla krajowego systemu edukacji. Jednym z głównych problemów w realizacji obowiązku szkolnego i nauki oraz pełnym uczestnictwie w kształceniu organizowanym przez szkołę, z którym mierzyły i mierzą się dzieci przybywające do polskiego systemu oświaty, jest słaba znajomość języka polskiego oraz specyfiki polskiej kultury i społeczeństwa. Braki w tym zakresie ograniczają rozwój osobisty, włączenie w życie społeczne i aktywne obywatelstwo. Zmniejsza to także szansę na uczestnictwo w życiu edukacyjnym i przyszły aktywny udział w rynku pracy. W dłuższej perspektywie, w skali makro, zwiększa to polaryzację społeczeństwa i pogłębia nierówności. Dlatego też, działania, które wpływają na minimalizację tych problemów, w tym planowany do realizacji projekt, mają strategiczne znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Biorąc to pod uwagę, zgodnie z art. 44 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1079, z późn. zm.) projekt może być wybrany w sposób niekonkurencyjny.

Projekt realizowany będzie w obszarze zadań publicznych należących do kompetencji ministra właściwego ds. oświaty i wychowania przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPEG) .

ORPEG posiada wieloletnie doświadczenie we wspieraniu osób uczących się języka polskiego jako obcego lub drugiego. Swoimi działaniami obejmuje dzieci i młodzież w obcych systemach oświatowych. Ww. uczniowie rekrutują się ze środowisk wielojęzycznych i wielokulturowych. Dzięki podjętym działaniom, uczniowie włączani są w polski system edukacyjny i polskie społeczeństwo. Od ponad 10 lat ORPEG wspiera

repatriantów powracających do Polski – organizując obozy adaptacyjne i kursy języka polskiego. Często jest pierwszą instytucją, która umożliwia repatriantom naukę języka polskiego i pomaga zrozumieć kontekst kulturowy, szczególnie osobom przybywającym do Polski z krajów azjatyckich. ORPEG w ramach wsparcia repatriantów przygotował programy nauczania języka polskiego dla dzieci i dorosłych od poziomu A1 do C2.

W ramach swoich zadań, ORPEG przygotowuje materiały dydaktyczne, dostosowując ich poziom do potrzeb dzieci i młodzieży przebywających w różnych kulturach i posługujących się różnymi językami. Przykładowe materiały dostępne są na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej.

Jednocześnie, ORPEG ma doświadczenie we wdrażaniu projektów finansowanych z funduszy europejskich.

Powyższe doświadczenia zapewnią rzetelne przygotowanie i wdrożenie zaplanowanych w projekcie zadań.

Cel szczegółowy FERS, w ramach którego projekt będzie

realizowany: ESO4.5. Poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego

Cel główny projektu:

Celem interwencji jest opracowanie koncepcji i odbiór e-materiałów edukacyjnych wspierających włączenie się uczniów przybywających do Polski do polskiego systemu oświaty tj. rozwijających znajomość języka polskiego oraz wiedzę na temat polskiej kultury i społeczeństwa.

Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe, młodzież i dzieci, niebędące obywatelami Polski w wieku obowiązku szkolnego i obowiązku nauki są przyjmowane do publicznych szkół oraz obejmowane opieką i nauczaniem na warunkach dotyczących obywateli polskich. Jednocześnie, cudzoziemcy, którzy nie posługują się językiem polskim w stopniu umożliwiającym korzystanie z nauki w szkole, mogą uczestniczyć w dodatkowych zajęciach z języka polskiego lub realizować naukę w formie oddziału przygotowawczego, gdzie proces nauczania dostosowany jest do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów.

Niemniej jednak, pomimo istnienia rozwiązań systemowych, stwierdzono brak jednolitego, uporządkowanego zbioru materiałów dla uczniów i nauczycieli, które wspierają włączenie się uczniów przybywających do Polski do polskiego systemu oświaty. Katalog aktualnie dostępnych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej bezpłatnych materiałów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb cudzoziemców nie jest wystarczający, wymaga pilnego uzupełniania i wzbogacenia. Nie pozwala on na modułowe wykorzystanie materiałów oraz dostosowanie ich do potrzeb i możliwości językowych uczniów.

Obecnie, podczas zajęć dodatkowych z języka polskiego, zajęć wyrównawczych czy pracy w oddziałach przygotowawczych, nauczyciele korzystają z wielu źródeł, próbując stworzyć z nich konkretną ścieżkę edukacyjną (co często jest procesem czasochłonnym). Uczniowie i ich rodzice także mają ograniczony dostęp do rzetelnych zasobów edukacyjnych, i zmuszeni są przeszukiwać Internet w celu znalezienia poprawnych merytorycznie materiałów, które pozwoliłyby im na samodzielną pracę i rozwój.

Dlatego też zdecydowano się na realizację przedmiotowego projektu, w ramach którego opracowana zostanie koncepcja e-materiałów edukacyjnych wspierających włączenie się uczniów przybywających do Polski do polskiego systemu oświaty, a po ich przygotowaniu nastąpi ich odbiór. Same materiały zostaną przygotowane przez beneficjentów

projektów wybieranych w sposób konkurencyjny. Udostępnione materiały pozwolą na rozwijanie umiejętności i budowanie wiedzy uczniów poprzez różnorodne formy aktywności i przekazu, ćwiczenia interaktywne i materiały multimedialne, umożliwią planowanie ścieżek nauki, które pomagają uczniom w stopniowym zdobywaniu wiedzy. Materiały ułatwią także codzienną pracę nauczyciela, dając im dostęp do rzetelnych, sprawdzonych i nowoczesnych zasobów edukacyjnych.

Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie, ze wskazaniem grup docelowych (o ile dotyczy), planowanych terminów realizacji zadań (o ile dotyczy) oraz szacunkowych kosztów ich realizacji (% budżetu projektu – o ile dotyczy):

1. Przygotowanie koncepcji e-materiałów (tj. założeń merytoryczno-dydaktycznych) oraz doprecyzowanie standardów merytoryczno-dydaktycznych, funkcjonalnych, techniczno-graficznych oraz dostępności dla e-materiałów wspierających włączenie uczniów przybywających do Polski do polskiego systemu oświaty

Planowany termin: kwiecień – październik 2023 r.

Szacunkowy koszt realizacji zadania: 20% budżetu projektu.

Koncepcja i standardy będą odnosić się do e-materiałów dotyczących następujących obszarów nauczania na etapie szkoły podstawowej (z uwzględnieniem specyfiki każdego obszaru):

- edukacja wczesnoszkolna;
- język polski;
- historia;
- geografia;
- wiedza o społeczeństwie.

E-materiały będą skierowane do dzieci ze znajomością języka polskiego na poziomie A1 do B1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ).

Materiały do języka polskiego, historii, geografii i wiedzy o społeczeństwie zostaną tak przygotowane aby mogły być wykorzystywane także do pracy z uczniami szkół ponadpodstawowych, których poziom znajomości języka polskiego nie przekracza poziomu B1.

Przygotowana koncepcja będzie zakładać, że materiały będą:

- miały charakter uniwersalny i służyć będą rozwijaniu znajomości języka polskiego na poziomie co najmniej B1. Szczególną uwagę zwracać się będzie nie tylko na zgodność merytoryczną z tematem obszaru, ale także na stopień, w jakim materiał wspiera opanowanie języka polskiego;
- wskazywały na sposób pracy nauczyciela z uczniami, umożliwiającą uczniom opanowanie wiedzy językowo-merytorycznej objętej e-materiałami oraz stosowaniu jej w praktyce, jak również rozwijanie u uczniów zdolności językowych i zainteresowania kulturą polską (służyć temu będzie poradnik metodyczny dla nauczyciela dołączony do e-materiałów obejmujący poziom A1-B1 znajomości języka polskiego oraz test dla ucznia z kluczem dla nauczyciela do poziomu A1-B1 znajomości języka polskiego);
- przygotowane w sposób pozwalający na wykorzystanie ich multimedialnie i interaktywnie w pracy indywidualnej i grupowej;
- dopasowane do potrzeb dzieci wywodzących się z różnych kultur, posługujących się różnymi językami, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb uczniów z Ukrainy.

Koncepcja uwzględni także możliwość dowolnego łączenia poszczególnych e-materiałów (budowa modułowa), zarówno przez

nauczycieli, jak i uczniów, co pozwoli na rozwój także innych niż językowe kompetencji kluczowych takich jak:

- umiejętne i celowe wykorzystanie technologii informatycznych istotnych w edukacji szkolnej, rozrywce i porozumiewaniu się. Opierać się one będą na podstawowych umiejętnościach w zakresie technologii i komunikacji, co pozwoli uczniom doskonalić funkcjonalne korzystanie z przygotowanych e-materiałów, takich jak interaktywne ćwiczenia i testy;
- umiejętność uczenia się - dzięki rozwijaniu tej kompetencji uczniowie będą mogli świadomie kierować własnym procesem uczenia się indywidualnego i grupowego. Będą mogli nabywać, przetwarzać i przyswajając nową wiedzę oraz umiejętności, a także testować przyrost wiedzy. Obserwacja rozwoju będzie sprzyjała wzrostowi motywacji i wiary we własne możliwości;
- kompetencje społeczne i obywatelskie, dzięki którym uczniowie będą zdolni do skutecznego i twórczego uczestnictwa w życiu szkolnym i społecznym, szczególnie w środowiskach charakteryzujących się różnorodnością.

W projekcie wykorzystane zostaną standardy wypracowane w ramach projektów PO WER. Zostaną one odpowiednio dopasowane do potrzeb i zakresu koncepcji.

Zakłada się, że na podstawie opracowanej koncepcji, w projektach konkurencyjnych powstanie 150 e-materiałów (50 e-materiałów do edukacji wczesnoszkolnej, 50 e-materiałów do nauczania języka polskiego, 50 e-materiałów do historii, geografii i wiedzy o społeczeństwie). Każdy beneficjent zostanie poproszony o przygotowanie w pierwszej kolejności prototypu materiałów, które będą poddane konsultacjom. Następnie przygotowana zostanie ostateczna wersja materiałów, która zostanie udostępniona na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej.

Koncepcja oraz standardy będą stanowiły wkład do regulaminu naboru (konkurs) na stworzenie e-materiałów.

2. Doradztwo, konsultacje merytoryczne oraz nadzór technologiczny nad tworzonymi w ramach projektów konkurencyjnych **e-materiałami** - współpraca z beneficjentami projektów konkurencyjnych

Planowany termin: styczeń 2024 r. – styczeń 2027 r.

Szacunkowy koszt realizacji zadania: 10% budżetu projektu.

Doradztwo i konsultacje prowadzone będą pomiędzy ekspertami ORPEG w zakresie poszczególnych przedmiotów a przedstawicielami beneficjentów projektów konkurencyjnych. Eksperti ORPEG prowadzić będą także stały nadzór technologiczny nad przygotowywanymi materiałami.

W obszarze doradztwa, konsultacji i nadzoru nad prototypami e-materiałów oraz ostatecznymi ich wersjami, zostaną opracowane procedury współpracy z beneficjentami projektów konkurencyjnych, które będą miały na celu m.in. minimalizację ryzyka opóźnień w procesie przygotowania e-materiałów odpowiedniej jakości. Procedury zostaną oparte na doświadczeniach z perspektywy finansowej 2014-2020.

3. Odbiór merytoryczny i technologiczny prototypów e-materiałów przygotowanych w projektach konkurencyjnych dla poszczególnych obszarów nauczania

Planowany termin: 12 miesięcy od daty rozpoczęcia projektów konkurencyjnych.

Szacunkowy koszt realizacji zadania: 25% budżetu projektu.

W ramach odbioru merytorycznego i technologicznego prototypów e-materiałów sprawdzana będzie ich zgodność ze standardami i przygotowaną koncepcją; zgodność z Europejskim Systemem Opisu

Kształcenia Językowego na poziomie od A1 do B1 znajomości języka polskiego; możliwość dowolnego łączenia poszczególnych e-materiałów przez nauczycieli i uczniów. Materiały będą weryfikowane także pod względem spełniania warunku dotyczącego łączenia różnych form przekazu informacji np. tekstu, grafiki, dźwięku, animacji, wideo, a także wspierania rozwijania kompetencji kluczowych.

Opracowane zostaną procedury pozwalające na sprawny odbiór prototypów e-materiałów, które będą miały na celu m.in. minimalizację ryzyka opóźnień w procesie przygotowania e-materiałów odpowiedniej jakości. Procedury zostaną oparte na doświadczeniach z perspektywy finansowej 2014-2020.

Do pracy nad odbiorem e-materiałów powołany zostanie zespół ekspertów merytorycznych i technologicznych.

W celu usprawnienia procesu weryfikacji e-materiałów planowane jest wykorzystanie trybu redaktora i administratora w Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej, który umożliwi zautomatyzowanie części czynności związanych z przekazywaniem e-materiałów do weryfikacji ekspertów. Umożliwi to uniknięcie opóźnień w odbiorze, które mogłyby z kolei przełożyć się na opóźnienia w realizacji projektu, a tym samym terminowe osiągnięcie zakładanych wskaźników.

Zapewniony będzie zewnętrzny audyt sprawdzający dostępność cyfrową i dostosowania dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

4. Przeprowadzenie konsultacji prototypów e-materiałów

Planowany termin: od 13. do 18. miesiąca od daty rozpoczęcia projektów konkurencyjnych.

Szacunkowy koszt realizacji zadania: 10% budżetu projektu.

Po odebraniu prototypów e-materiałów, zostaną przeprowadzone konsultacje z przyszłymi użytkownikami e-materiałów, tj. z nauczycielami i uczniami.

Konsultacje zostaną przeprowadzone w formie online na platformie kursowej ORPEG z losowo wybranymi nauczycielami szkół, w których uczą się dzieci i młodzież migrująca. Nauczyciele zostaną wybrani spośród szkół zgłoszonych do ORPEG przez kuratoria oświaty (prośba w tym zakresie zostanie przesłana do kuratoriów). Przewidywana liczba uczestników – 40–50 osób.

Poniżej przedstawiono zakładany przebieg konsultacji:

- nauczyciele otrzymają dostęp do prototypów e-materiałów;
- przez kolejne dwa tygodnie będą testowali prototyp e-materiałów;
- nauczyciele prześlą do ORPEG uwagi, wnioski, rekomendacje;
- eksperci przeanalizują zgłoszone uwagi i ustosunkują się do nich na spotkaniu on-line z testującymi nauczycielami;
- zasadne uwagi zostaną wykorzystane do korekty prototypów oraz przygotowania kolejnych e-materiałów.

5. Odbiór i udostępnienie na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej ostatecznej wersji e-materiałów edukacyjnych opracowanych w ramach projektów konkurencyjnych

Planowany termin: od 19. miesiąca od daty rozpoczęcia projektów konkurencyjnych do stycznia 2027 r.

Szacunkowy koszt realizacji zadania – 35% budżetu projektu.

W ramach odbioru ostatecznej wersji e-materiałów sprawdzane będą:

1. stopień realizacji e-materiałów zgodnie z przyjętą koncepcją;
2. stopień realizacji e-materiałów zgodnie z przekazanymi uwagami po konsultacji dotyczących prototypów;
3. funkcjonalność techniczna e-materiałów;
4. dostępność cyfrowa z uwzględnieniem wymagań WCAG.

Opracowane zostaną procedury pozwalające na sprawny odbiór ostatecznej wersji e-materiałów, które będą miały na celu m.in.

minimalizację ryzyka opóźnień w procesie przygotowania e-materiałów odpowiedniej jakości. Procedury zostaną oparte na doświadczeniach z perspektywy finansowej 2014-2020.

Do pracy nad odbiorem e-materiałów powołany zostanie zespół ekspertów merytorycznych i technologicznych.

W celu usprawnienia procesu weryfikacji e-materiałów planowane jest wykorzystanie trybu redaktora i administratora w Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej, który umożliwi zautomatyzowanie części czynności związanych z przekazywaniem e-materiałów do weryfikacji ekspertów. Umożliwi to uniknięcie opóźnień w odbiorze, które mogłyby z kolei przełożyć się na opóźnienia w realizacji projektu, a tym samym terminowe osiągnięcie zakładanych wskaźników.

Zapewniony będzie zewnętrzny audyt sprawdzający dostępność cyfrową i dostosowania dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Odebrane e-materiały zostaną zamieszczone i udostępnione na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej.

Przeprowadzone zostaną także działań upowszechniające wiedzę o stworzonych e-materiałach edukacyjnych skierowane do uczniów i nauczycieli szkół podstawowych. Będą one obejmować między innymi:

1. zamieszczenie informacji o opracowanych e-materiałach na stronie internetowej ORPEG oraz MEiN;
2. rozesłanie informacji o opracowanych e-materiałach do kuratoriów oświaty z prośbą o przekazanie do szkół, w których uczą się uczniowie o pochodzeniu migracyjnym;
3. opublikowanie informacji o opracowanych e-materiałach w mediach społecznościowych ORPEG;

4. przekazanie informacji o opracowanych e-materiałach do szkół polskich przy placówkach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych RP;
5. przekazanie informacji o opracowanych e-materiałach do szkół, w których prowadzone były konsultacje dotyczące prototypów e-materiałów;
6. przekazanie informacji o opracowanych e-materiałach do poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?: Nie

Czy projekt będzie projektem grantowym?: Nie

Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie: 2. kwartał 2023 r.

Przewidywany okres realizacji projektu: kwiecień 2023 r. – styczeń 2027 r.

Szacowany budżet projektu:

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN):

- w roku 2023: 500 000,00
- w roku 2024: 500 000,00
- roku 2025: 600 000,00
- w roku 2026: 400 000,00
- ogółem: 2 000 000,00

Wymagany wkład własny beneficjenta (PLN): Nie

Szacowany wkład UE (PLN): 1 650 400,00

Cross-financing: Nie

Zakładane efekty projektu wyrażone wskaźnikami:

Wskaźniki rezultatu

Nazwa wskaźnika: Liczba upowszechnionych e-materiałów

Wartość docelowa dla projektu: 150

Wskaźniki produktu

Nazwa wskaźnika: Liczba opracowanych e-materiałów

Wartość docelowa dla projektu: 150

Szczegółowe kryteria wyboru projektów: nie dotyczy

Podpis osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w zakresie Roczego Planu Działania:

Warszawa, 13 kwietnia 2023 roku
.....

Marzena Machałek, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji
.....

Miejscowość, data

Podpis osoby upoważnionej

19 kwietnia 2023 roku
.....

Data zatwierdzenia fiszki w ramach Roczego Planu Działania

(wypełnia Instytucja Zarządzająca FERS)